ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

କାନ୍ତିଲାଲ ହେମନ୍ତରାମ ପାଣ୍ଡ୍ୟା

ଫେବୃଆରୀ 14, 1995

[ଏ. ଏସ. ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ଏମ. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

ସେବା ଆଇନ: ଜନ୍ମ ତାରିଖ- ସଂଶୋଧନ- ଅସ୍ପଷ୍ଟୀକୃତ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ପରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧ ସ୍ଥଳେ– ଏହାର ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ- ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସଂଯମତା ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହ କରାଯାଇପାରିବ- ସତର୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950: ଅନୁଚ୍ଛେଦ, 141- ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଆଇନ- ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ- ଆପତ୍ତିଜନକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭେଦନୀୟ କାରକଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ପ୍ରତିବାଦୀ 1.7.1955 ରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଦେଇ ରେଳ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଯାହା ତାଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ରେଳ ପ୍ରଶାସନ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଦାବି କଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ସଠିକ୍ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ନୁହେଁ, 4.9.1934 ଅଟେ ଏବଂ ସେ କେବଳ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30, 1992 ରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅବସର ନେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । ସେ ଏହି ଆଦେଶକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ରେଳ ପ୍ରଶାସନର ମୁଖ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାକୁ ରେଳ ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ନକଲ ପ୍ରଦାନପୂର୍ବକ ଜଣାଇବାର ଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ଦଲିଲମାନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏବଂ ତା'ପରେ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବଳିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବାର ଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ, ମୁଖ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ପଦାଧିକାରୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦାବିର ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ । ରେଳବାଇ ପ୍ରଶାସନ ବିଭିନ୍ନ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ତା 16.9.1960 ରିଖର ଏବଂ ତା 20.2.1980 ରିଖର ବିକଳ୍ପ ଫର୍ମ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି ଉଠାଣ ଫର୍ମ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ନିଜ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ 1972 ରେ ରେଳବାଇ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁଯୋଗର ସଦୁପଯୋଗ କରିନଥିଲେ, ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା କି ଯଦି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତେବେ 31.7.1973 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ନିବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ 25.12.1985 ରେ ଏବଂ ତତ୍ପରେ 12.3.1987 ରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ

କରିବାକୁ ନିବେଦନପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ 1988 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ମୁଖ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ପଦାଧିକାରୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରେଳ ପ୍ରଶାସନକୁ ତାଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 6.9.1930 ରୁ 4.9.1934 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 30.9.1992 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେବାରେ ରହିଥିବା ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ଦରମା ଏବଂ ଭତ୍ତା ସମେତ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଆବେଦନରେ, ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ *ଭାରତ ସଂଘ* ବନାମ *ହମାମ ସିଂ*, **[1993] 2 ଏସ.ସି.ସି. 162 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।**

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଲେ: 1. ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରବେଶ ସମୟରେ ସେବା ପୁସ୍ତକରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପୁରୁଣା ଦାବି ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ, ଅବସର ନେବାର ପୂର୍ବ ଦିନ, ଅସ୍ପଷ୍ଟୀକୃତ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ପରେ, କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସଂଯମତା ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସତର୍କତାର ସହ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଥାକଥା ନୁହେଁ ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ହରନାମ ସିଂହ, **[1993] 2 ଏସ.ସି.ସି. 162, ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ।**

2.1. ଅଭିଲେଖର ଏକ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ 1955 ରେ ସେବାରେ ଯୋଗଦେବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସ୍ୱୟଂ 1960 ଏବଂ 1980 ରେ ତା 20.2.1980 ରିଖ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି ଉଠାଣ ଫର୍ମ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ତ ଦୂରର କଥା, କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ, ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ସେ କାହିଁକି ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି ଉଠାଣ ଫର୍ମରେ 20.2.1980 ରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 6.9.1930 ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯଦି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପୂର୍ବରୁ ଏପରି ପ୍ରମାଣ ଥିଲା ଯାହା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତା 4.9.1934 ରିଖକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

2.2. ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ, 25.12.1985 ରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଚାକିରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଦଶନ୍ଧି ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଦାବି ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦଲିଲ ସାମିଲ ନ କରି ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ କାହିଁକି ସେହି ତିରିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ନ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

2.3. ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଏକ ସରଳ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ନଜର ପକାଇବା ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଏହା ପ୍ରତିବାଦୀ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖର ମାତ୍ର କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ 19.9.1988 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଲାଭ ଉଠାଇବା ପାଇଁ

1984 ରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଏକ ଦଲିଲ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା । ତେଣୁ ସି.ପି.ଓ. ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଯଥାର୍ଥରେ ନିର୍ଭର କରିନଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ 15.2.1993 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ହାସଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ମୂଳ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି ହେବାର ତାରିଖ ଏବଂ 1984 ରେ ନକଲ କାହିଁକି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିବ, କିନ୍ତୁ ଏପରି କୌଣସି ସତ୍ୟପାଠ ନ କରାଯାଇଥିବାର କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ହିଁ ଭଲରୂପେ ଜଣାଥିବ । ଏହି ତ୍ରୁଟି ସତ୍ତ୍ୱେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହାର ସଠିକତା ଏବଂ ସତ୍ୟତା ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ସାରବାନ ତଥ୍ୟରୁ ସ୍ଥାପିତ ଯେ 1960 ରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ବିକଳ୍ପ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ଏବଂ 20.2.1980 ରେ ଭବିଷ୍ୟତନିଧି ପାଣ୍ଠି ଉଠାଣ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ 1985 ଏବଂ 1987 ରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିଜର ନିବେଦନପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦଲିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଦାବିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଅବସର ନେବାର ବୟସ ପାଖେଇ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏହି ମାମଲାକୁ ସ୍ଥିର ରହିବାକୁ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ତିରିଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ନେଇ ସୁପ୍ତାବସ୍ଥାରେ ରହିଲେ ଏବଂ ଅବସର ନେବାର ପୂର୍ବ ଦିନ ହିଁ ସେ ତାଙ୍କ ଗଭୀର ନିଦ୍ରାରୁ ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ।

3. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆପତ୍ତିଜନକ କାରଣ ଏହା ଅସମର୍ଥନୀୟ କାରଣରୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଏହା କହି ଯେ ମାମଲାକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏପରି କରିନଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନ ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ଆଇନ ଏକ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରବତ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଏତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ *ହରନାମ ସିଂଙ୍କ* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନଥିଲା ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ହରନାମ ସିଂହ, **[1993] 2 ଏସ. ସି. ସି., 162, ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1733/1995

ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 71/1990 ରେ ଅହମ୍ମଦାବାଦର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ତା 30.9.93/6.10.93 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ କେ. ଟି. ଏସ. ତୁଳସୀ, ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁ ଗୋସ୍ୱାମୀ, ଅରବିନ୍ଦ କେ. ଶର୍ମା ଏବଂ ସି. ଭି. ସୁବ୍ବା ରାଓ

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର. ପି. ଭଟ୍ଟ, ସୁଶ୍ରୀ ରୀମା ଭଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ ଏମ. ଏନ. ଶ୍ରଫ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ଡଃ ଆନନ୍ଦ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି: ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ପ୍ରତିବାଦୀ 1.7.1955 ରେ ରେଲୱେ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ, ସେ ସେବାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ସେହି ଜନ୍ମ ତାରିଖ ତାଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଆଧାରରେ, ରେଳବାଇ ପ୍ରଶାସନ 5.2.1988/8.3.1988 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 58 ବର୍ଷ ବୟସରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1988 ରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ତାଙ୍କର ସଠିକ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 4.9.1934 ଥିଲା ଏବଂ 6.9.1930 ନୁହେଁ ଏବଂ ସେ କେବଳ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30, 1992 ରେ ଚାକିରୀରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1988 ଠାରୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ପ୍ରଶାସନର ଆଦେଶକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଅହମ୍ମଦାବାଦ ସମ୍ମୁଖରେ ଓ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 283/87 ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଏହାର ତା 26.8.1988 ରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକୁ ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ:

> "ତା 8.3.1988 ରିଖ ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିବା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ତା 5 ଫେବୃଆରୀ, 1988 ରିଖର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଏତଦ୍ୱାରା ବାତିଲ ଓ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ରେଳ ପ୍ରଶାସନର ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ସି.ପି.ଓ. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହାର ଏକ ନକଲ ସହିତ ଦଲିଲ ବିଷୟରେ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସୂଚନା ଦେବେ, ଯାହା ଉପରେ ରେଳବାଇ ପ୍ରଶାସନ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପାଇଁ ଏକ ସଠିକ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଲୋଡ଼ିବେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦାବିର ସମର୍ଥନରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦଲିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅବଲୋକନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏବଂ ଆଇନାନୁଯାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୁଣାଣୀ ଦେବା ପରେ ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବଳିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଦେଶର ତାରିଖ ଠାରୁ 6 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ମୋର କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ପାରିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନ ହୋଇ, ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନୂତନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ପୁନଶ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ, ତେବେ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହାର ଆଧାରରେ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରି ଏହିପରି ସଂଶୋଧନ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ ।"

ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରି, ରେଳ ପ୍ରଶାସନର ସି.ପି.ଓ. ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାବିର ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶୁଣାଣୀ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ସି.ପି.ଓ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ରେଳବାଇ ପ୍ରଶାସନ ବିଭିନ୍ନ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1960 ଏବଂ 20 ଫେବୃଆରୀ, 1980 ର ବିକଳ୍ପ ଫର୍ମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଏବଂ 20.2.1980 ରେ ଦାଖଲ କରିଥିବା ଭବିଷ୍ୟନିଧି ଉଠାଣ ଫର୍ମରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନଶ୍ଚ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1972 ରେ ରେଳବାଇ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା

ସୁଯୋଗର ପ୍ରତିବାଦୀ ଲାଭ ଉଠାଇନଥିଲେ ଏବଂ ରେଳବାଇରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତେବେ ସର୍ବଶେଷ 31.7.1973 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ନିବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ 25.12.1985 ରେ ଏବଂ ତତ୍‌ପରେ 12.3.1987 ରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଲୋଡ଼ି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 4.9.1934 ବୋଲି ଦାବି କରି ଏକ ନିବେଦନପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 4.9.1934 ବୋଲି ତାଙ୍କ ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରି 1948 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନକଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ସାରବାନ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଦେଶ ପରେ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ସି.ପି.ଓ. ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 6.9.1930 ରୁ 4.9.1934 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ପ୍ରତିବାଦୀ ପୁଣିଥରେ ତା 24.1.1989 ରିଖର ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତା 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1993 ରିଖର ଏହାର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା 24.1.1989 ରିଖର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରେଳ ପ୍ରଶାସନକୁ ତାଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 6.9.1930 ରୁ 4.9.1934 କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ପୂର୍ବରୁ 30.9.1988 ରେ ସେବାରୁ ଅବସର ନେଇସାରିଥିଲେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଏପରି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯେପରି ସେ 1.10.1988 ରୁ 30.9.1992 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେବାରେ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ବେତନ ଏବଂ ଭତ୍ତା ସମେତ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ଦିଆଯିବ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଏହାର ତାରିଖର 26:8.1988 ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁଯାୟୀ ସି.ପି.ଓ. ଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବଳିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ବିଚାର କରି, ସି.ପି.ଓ. ଏହି ଆଦେଶକୁ ଏହାର ସଠିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପାଳନ କରିନଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସି.ପି.ଓ. ଙ୍କ ଉକ୍ତ ମତରେ ତ୍ରୁଟି ଦେଖିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ତିମ ସୁଯୋଗର ସୁବିଧା ଉଠାଇନଥିଲେ, ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ 31.7.1993 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ନିବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ବିଳମ୍ବରେ କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ଅବାହେଳାଜନିତ ଅସୁବିଧା ସହିଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1104/86 ଏବଂ 1089/86 ରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ରେଳବାଇ ବୋର୍ଡର ତା 4.8.1972 ରିଖ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା E(NG)ii-70-BR/1, ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ନିବେଦନପତ୍ର ଦେବାର ଶେଷ ତାରିଖ ଭାବରେ 31.7.1973 କୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇନଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ରେଳ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ରେଳବାଇ ବୋର୍ଡର ତା 4.8.1972 ରିଖର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶେଷ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବିରୋଧ କରିବା ସମୟରେ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ *ଭାରତ ସଂଘ* ବନାମ *ହରନାମ ସିଂ,* [1993] 2 ଏସ.ସି.ସି., 162 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ରାୟରୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ଏହା ଅନାବଶ୍ୟକ ପରିଶ୍ରମ କରିଥିଲେ ଯାହା ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ତାଙ୍କ ଅବସର ନେବା ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଲିପିବଦ୍ଧ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ, ଯଦିଓ ରେଳବାଇର ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କଦାଚିତ ତାହା ଭୁଲ ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ 31.7.1993 ସୁଦ୍ଧା ଏବଂ ସୁତରାଂ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯାହା ଏକ ଶତାବ୍ଦୀର ଚତୁର୍ଥାଂଶରୁ ଅଧିକ କାଳର ଅତ୍ୟଧିକ ଏବଂ ଅସ୍ପଷ୍ଟୀକୃତ ସୁଦୀର୍ଘ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭାରତ *ସଂଘ ବନାମ ହରନାମ* ସିଂହ *(ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ* ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ:

> "ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଚାକିରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରେ, ଚାକିରୀର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବସର ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାକିରୀରେ ରହିବାର ଅଧିକାର ହାସଲ କରିଥାଏ, ଯଦି ସେବା ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିବା ପରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସେବା ନିୟମରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, କାରଣ ସେବା ଅଭିଲେଖରେ ଏହା ପ୍ରବେଶ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସେବା ଜାରି ରଖିବାର ଅଧିକାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ । ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯିଏ ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତାଙ୍କ ବୟସ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି, ଅବଶ୍ୟ, ତାଙ୍କ ବୟସ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅନୁରୋଧ କରିବାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇନାହିଁ । ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ଦାବିର ଅଧିକାର ରହିଛି, ଯଦି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପୂର୍ବରୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ରୂପେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅକାଟ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଏବଂ ଯଦିଓ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ କୌଣସି ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନାହିଁ, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ବିନା କୌଣସି ଅଯୌକ୍ତିକ ବିଳମ୍ବରେ ଏହା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିୟମରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଗଫଲତି କିମ୍ବା ପୁରୁଣା ଦାବି ଆଧାରରେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ସାଧାରଣ ନୀତି ସାଧାରଣତଃ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ତଥାପି, ସେବା ନିୟମରେ ଏକ ସମୟସୀମା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ସରକାର ସକ୍ଷମ, ଯାହା ପରେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯିଏ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏହିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପରେ ଆବେଦନ କରନ୍ତି, ତେଣୁକରି, ଅଧିକାର ସ୍ୱରୂପ, ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ

ତାରିଖର ସଂଶୋଧନର ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ତ୍ରୁଟିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥନଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି । ସୀମାବଦ୍ଧତାର ଆଇନ କଠୋର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଏହାର ସମସ୍ତ କଠୋରତା ସହିତ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ଆସିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ସୁପ୍ତ ରୁହନ୍ତି ଏବଂ ସୀମିତତାର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବାକୁ ଦେଇଥା'ନ୍ତି । ପରିବର୍ତ୍ତନ ନ ହୋଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତାଙ୍କର ଲିପିବଦ୍ଧ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହେବ ଯଦିଓ ଏହା ତାଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବୟସ ଆଧାରରେ ସେବାରେ ରହିବାର ଅଧିକାରକୁ କମେଇଦେବା ସହିତ ସମାନ ହେବ ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ *ହରନାମ ସିଂଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏହାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ:

"ଯଦିଓ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଉତ୍ତରରେ ନା ଉଦ୍ଧୃତ କରିଥିଲେ ନା ମାମଲାଟିକୁ ଆମ୍ଭ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିବାର ସୁଯୋଗ ନେଇଥିଲେ । ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ହମାମ ସିଂ,* (1992) ଏସ.ସି. (ଏଲ. ଆଣ୍ଡ. ଏସ.) 375 ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସଦ୍ୟତମ ରାୟର ଅନୁପାତକୁ ଆମ୍ଭେ ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ ବାଧ ଏବଂ ଏହା ଦର୍ଶନ ସିଂହଙ୍କ ମାମଲାରେ CAT ଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନାମଞ୍ଜୁର କରିଛି । 1979 ରେ ହିଁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସେହି ମାମଲା ଯାହା ଏଫଆର- 56 (M) କୁ ଟିପ୍ପଣୀ ସଂଖ୍ୟା 5 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ଯୋଡ଼ିଥିଲା, ଚାକିରୀରେ ପ୍ରବେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ 1979 ପୂର୍ବରୁ ଚାକିରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଠନ ସହିତ ସୁସଂଗତ ହେବ ଯେ ସେମାନେ 1979 ପରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ 1979 ରେ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର 5 ବର୍ଷ ପରେ ନୁହେଁ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ *ଦର୍ଶନ ସିଂହଙ୍କ* ମାମଲାଟି ଏହି ତଥ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭେଦନୀୟ ଥିଲା ଯେ ଶ୍ରୀ ଦର୍ଶନ ସିଂହଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଥରେ ମଧ୍ୟ ସେବା ପୁସ୍ତକ ଦର୍ଶାଯାଇନଥିଲା । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ନିୟମର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଗଫଲତି ଏବଂ ପୁରୁଣା ଦାବି ଆଧାରରେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ସାଧାରଣ ନୀତି ସାଧାରଣତଃ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।

ଆମ୍ଭେ *ହରନାମସିଂହଙ୍କ* ମାମଲାରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧା ଅଟୁ, କିନ୍ତୁ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମ୍ଭେ ବିଚାର କରୁଅଛୁ ଯେ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଏହି ମାମଲା ଉପରେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ।"

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆପତ୍ତିଜନକ ଏବଂ ଆମ୍ଭ ପକ୍ଷରେ ସୁପାରିଶଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ଅପୋଷଣୀୟ କାରଣ ପାଇଁ ଏହା ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା ଯଦ୍ୟପି ଏହା କହି ଯେ "ଆମ୍ଭେ ଏହି ମାମଲାକୁ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ" ବାସ୍ତବରେ ବିନା ସେହି ପ୍ରକାରେ ବିଚାର କରି ! ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନ ସମସ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଘୋଷିତ ଆଇନ ଏକ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରବତ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଏତେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ନ୍ୟୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ *ହରନାମ ସିଂଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତାମତକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ଏବଂ ଅଭିଲେଖରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଛଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନଥିଲା ।

ଅଭିଲେଖର ପଠନରୁ ଆମ୍ଭେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ ଯେ 1955 ରେ ସେବାରେ ଯୋଗଦେବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ନିଜେ 1960 ଏବଂ 1980 ରେ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 20.2.1980 ତାରିଖର ଭବିଷ୍ୟନିଧି ଉଠାଣ ଫର୍ମ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଦଲିଲରେ 6.9.1930 (ଯେପରି ତାଙ୍କ ସେବା ଅଭିଲେଖର ପ୍ରଥମ ଫର୍ଦ୍ଦରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା) ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ସନ୍ତୋଷଜନକ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ତ ଦୂରର କଥା, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବି ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ସେ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ଉଠାଣ ଫର୍ମରେ 20.2.1980 ରେ ଏତେ ଡେରି ସୁଦ୍ଧା ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯଦି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ 4.9.1934 ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଥିବା ଏପରି ପ୍ରମାଣ ଥିଲା ।

25.12.1985 ରେ, ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଚାକିରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ତିନି ଦଶନ୍ଧି ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଦାବି ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦଲିଲ ସାମିଲ ନ କରି ଏବଂ କାହିଁକି ସେହି ତିରିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ନ ଦେଇ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ମାମଲାର ପୁନଃପ୍ରେରଣର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ, ସି.ପି.ଓ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ତଦନ୍ତରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ବିଳମ୍ବରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ବିରୋଧାଭାସୀ ଉକ୍ତିମାନ ଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବାର ପ୍ରମାଣପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସେ 23.4.1949 ରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 12.1.1950 ରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡିଥିଲେ, ଏପରିକି ଅଧ୍ୟୟନର ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ କରିନଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ, ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଆଧାରରେ, ଶିକ୍ଷାବର୍ଷର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାବର୍ଷର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ପୁଣି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି । ସି.ପି.ଓ. ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ *ମୃତ୍ୟୁ* ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା, କିନ୍ତୁ କୌତୁହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ସେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡୁଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେଉଁ ଆଧାରରେ ସେହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ସି.ପି.ଓ. ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ

ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବାର ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନକଲ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଭି. ସି. ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଏକ ଘରୋଇ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିଲା ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା, ନିମ୍ନମତେ ପଠନୀୟ:

> ଏତତ୍ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ କାନ୍ତିଲାଲ ହେମନ୍ତରାମ ପାଣ୍ଡ୍ୟାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଉଛି ସଂଖ୍ୟାରେ- 4.9.34 (ଶବ୍ଦରେ) ଚାରି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଚୌତିରିଶ । ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରଟି ନିୟମାନୁସାରେ 1 ଟଙ୍କା ଦେୟ ହିସାବରେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ତା 19.9.1984 ରିଖର ରେଜିଷ୍ଟର ସଂଖ୍ୟା J.R.NA-3716 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ଦଲିଲ ଉପରେ ଏକ ସରଳ ତଥା ସୂକ୍ଷ୍ମ ନଜର ପକାଇବା ଦ୍ୱାରା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପ୍ରମାଣପତ୍ରଟି 19.9.1984 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରତିବାଦୀ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖ ଆଧାରରେ ତାଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖର ମାତ୍ର କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସୁବିଧା ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଦଲିଲ ପରି ଜଣାପଡୁଥିଲା । ତେଣୁକରି, ସି.ପି.ଓ. ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଯଥାର୍ଥରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିନଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନକଲ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା, 1984 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଅନୁଗ୍ରହ ବିଷୟ ଭାବରେ 15.2.1993 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ, ମୂଳ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି ହେବାର ତାରିଖ ଏବଂ 1984 ରେ ନକଲ କାହିଁକି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏପରି କୌଣସି ସତ୍ୟପାଠ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥିଲା ଯାହାର କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ହିଁ ଭଲ ଭାବେ ଜଣାଥିବ । ଏହି ତ୍ରୁଟି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭୁଲବଶତଃ ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯାହାର ସଠିକତା ଏବଂ ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସନ୍ଦେହ ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଅଭିଲେଖରେ ଥିବା ସାରବାନ ତଥ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ କଲା ଯେ 1960 ରେ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ ତାରିଖ 6.9.1930 ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ବିକଳ୍ପ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ଏବଂ 20.2.1980 ରେ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ଉଠାଣ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ 1985 ଏବଂ 1987 ରେ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିଜର ନିବେଦନପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଓ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ଲିଖିତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦଲିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଦାବିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଅବସର ନେବାର ବୟସ ପାଖେଇ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏହି ମାମଲାକୁ ସ୍ଥିର ରହିବାକୁ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀ ତିରିଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ନେଇ ସୁପ୍ତାବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଅବସର ନେବାର ପୂର୍ବ ଦିନ ହିଁ ତାଙ୍କ ଗଭୀର ନିଦ୍ରାରୁ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲେ । *ହରନାମ ସିଂହଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନ, ତେଣୁକରି, ପ୍ରତିବାଦୀ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମଧ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିନା କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟନୀୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ଏହାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରବେଶ ସମୟରେ ସେବା ପୁସ୍ତକରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜନ୍ମ ତାରିଖର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପୁରୁଣା ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଏବଂ ବିଳମ୍ବରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ, ଯାହା ଅବସର ନେବାର ପୂର୍ବ ଦିନ, ଅସ୍ୱଷ୍ଟୀକୃତ ଓ ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ପରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସଂଯମତା ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସତର୍କତା ସହ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଥାକଥା ରୂପେ ନୁହେଁ । ତଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ,

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ତାହା ପ୍ରତିବାଦୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ, ଆମ୍ଭେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରୁଛୁ । କୌଣସି ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି. ଏନ.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ